

मेलमिलापकर्ताको आचार संहिता, २०७३

मेलमिलाप सम्बन्धी ऐन, २०६८ को दफा ४७ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी मेलमिलाप परिषद्ले देहायका आचार संहिता बनाएकोछ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : यस आचार संहिताको नाम “मेलमिलापकर्ताको आचार संहिता, २०७३” रहेकोछ ।
 - (२) यो आचार संहिता तुरुन्त लागू हुनेछ ।
२. परिभाषा: विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस आचार संहितामा,-
 - (क) “ऐन” भन्नाले मेलमिलाप सम्बन्धी ऐन, २०६८ सम्भन्नु पर्छ ।
 - (ख) “नियमावली” भन्नाले मेलमिलाप सम्बन्धी नियमावली, २०७० सम्भन्नु पर्छ ।
३. मेलमिलापकर्ताको आचरण : (१) मेलमिलाप सम्बन्धी कामकारवाही गर्दा ऐन तथा नियमावली बमोजिमका व्यवस्थाको अतिरिक्त देहायका आचरणको पालन गर्नु मेलमिलापकर्ताको कर्तव्य हुनेछ :-
 - (क) छिटो, छरितो र कम खर्चमा पक्षहरू आफैले आफ्नो विवादको समाधान खोज्ने सरल र प्रभावकारी उपाय मेलमिलाप हो भन्ने बारे पक्षहरूलाई जानकारी गराउने र त्यस अनुरूप सहजीकरण गर्ने,
 - (ख) आफ्नो सीप, तालिम, अनुभव, विवेक, चेतना र सामान्य ज्ञानका आधारमा सहजकर्ताको भूमिका निर्वाह गर्ने,
 - (ग) मेलमिलाप सम्बन्धी प्रकृत्यामा कुनै पनि पक्षप्रति भुकाव, आग्रह, पूर्वाग्रह वा भेदभाव नराख्ने,
 - (घ) विवादका पक्षलाई कुनै प्रकारको डर, त्रास, भुक्यान, प्रलोभनमा नपार्ने तथा त्यसको आधारमा मेलमिलाप वा सहमति गर्न बाध्य नपार्ने,
 - (ङ) मेलमिलाप गराइदिए वापत पक्षबाट कुनै प्रकारको शुल्क, कमिसन वा पारिश्रमिक नलिने,

तर ऐन तथा नियमावलीले तोकेको सिमाभित्र रही पक्षहरूको सहमतिमा पारिश्रमिक स्वीकार गर्न बाधा पर्ने छैन ।
 - (च) मेलमिलापको काम कारवाहीको शिलशिलामा मेलमिलापकर्ताले पक्षहरूसँग कुनैपनि प्रकारको आर्थिक कारोवार वा लेनदेन वा स्वार्थजन्य व्यवहार नगर्ने,
 - (छ) प्रचलित कानूनको प्रतिकूल हुने विषयमा मेलमिलाप नगराउने,

- (ज) मेलमिलाप गराउँदा स्थानीय मूल्य, मान्यता, प्रथा, प्रचलन तथा मेलमिलाप सम्बन्धमा विकास भएका राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय अभ्यास र प्रचलनलाई ध्यान दिने,
- (झ) मेलमिलाप गर्दा गराउदा सामाजिक सौहार्द्रता कायम गर्ने प्रयास गर्ने,
- (ञ) निष्पक्ष, निष्ठावान र जिम्मेवार पूर्वक पक्षको समस्या समाधानको प्रयास गर्ने,
- (ट) अदालत वा न्यायिक निकाय प्रतिको जनआस्थामा प्रतिकूल असर पर्ने कुनै पनि कार्य नगर्ने,
- (ठ) पक्षहरूको अनुमति विना मेलमिलाप प्रकृत्यामा जानकारीमा आएका कुराहरूको गोपनियता भङ्ग नगर्ने,
- (ड) मेलमिलाप प्रकृत्यामा हुने छलफल तथा बैठकमा निर्धारित समयमा नै उपस्थित हुने र समयभित्रै कार्यसम्पादन गर्न प्रयत्नशील रहने,
- (ढ) अन्य मेलमिलापकर्ता र विवादका पक्षप्रति उचित आदरभाव राख्ने,
- (ण) मेलमिलाप प्रकृत्यामा हुने छलफल तथा बैठकमा धुम्रपान, मद्यपान वा अन्य नशाजन्य पदार्थ सेवन नगर्ने तथा मद्यपान वा अन्य नशाजन्य पदार्थ सेवन गरी उपस्थित नहुने,
- (त) मेलमिलापकर्ताले आफूलाई निर्णयकर्ताको रूपमा प्रस्तुत नगर्ने,
- (थ) कसैप्रति मानसिक वा शारिरिक शोषण, दुर्व्यवहार वा लैङ्गिक, जातीय, धार्मिक, भाषिक, सांस्कृतिक लगायतका विषयमा कुनै पनि विभेदजन्य व्यवहार नगर्ने,
- (द) आफूले लिएको शपथ प्रति पूर्णरूपले प्रतिबद्ध रहने ।

(२) कुनै मेलमिलापकर्ताले यस आचार संहिताको उलङ्घन गरेमा परिषद्ले ऐन तथा नियमावली बमोजिम कारवाही गर्नेछ ।